

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele v državnem zboru zastopane.

Kos LII. — Izdan in razposlan dne 11. decembra 1883.

173.

Postava od 25. novembra 1883,

o delanji česko-moravske transversalne (prekodeželne) železnice.

S privolitvijo obeh zbornic državnega zbora ukazujem takó :

Člen I.

Da se napravi železnocestna zveza od ogerske deželne meje prek Ogerskega Gradišča, Brna, Iglave skozi Česko tje do bavarske meje (česko-moravska transversalna ali poprečna železnica), naj se kosi te železnice, kar jih še manjka, polagoma ob državnem trošku naredé, kolikor se ne bi ta ali oni teh kosov zagotovil s podeljenjem dopustila na temelji postav od 25. maja 1880 (Drž. zak. št. 56) in od 26. decembra 1882 (Drž. zak. št. 180); a če se primeri takó, treba je v podeljeni koncesiji državi pridržati odkupno pravico tako, da bode po tem, ko se delo dovrši, moči vsak čas zvršiti jo.

Člen II.

V zgornji namen naj se ob državnem trošku napravijo naslednji kosi te železnice, namreč :

- a) Iglava-Gornja Cerekvica-Henrikov (Jindrihov) Gradec-Veselje ;
- b) Goraždovice-Sušica-Klatovi ;
- c) Gornja Cerekvica-Pelgrimov-Tabor ;
- d) Tabor-Milevsko-Pesek (Pisek)- Ražice ;
- e) Janovice-Kdinja-Domažlice ;
- f) Budejevice-Krumlov-Plana ali Oberplan (Zelnavo ali Salnau).

Pod črkami a) do e) imenovani železnocestni kosi naj se napravijo, kakor je preudarjeno, vsega skup s 27,300.000 gld., kar naj veljá za največi ali maksimalni iznos.

Kar se tiče pod črko *f*) imenovanega železnocestnega kosa, kateri bodi napravljen kot drugotna železnica s pravilno medkolesno širjavo, ustanovi se največi iznos z nadaljnjo postavo.

Člen III.

V členu II imenovani železnocestni kosi izvedó se samo pod uvetom, da se iz deželnih sredstev zagotovijo prispevki k troškom dotičnim za delo in opravilo, kolikor jih v resnici bode, v iznosu od pet odstotkov.

Prispevke, ki naj jih deželi dajeta, treba bode državni blagajni vplačevati v poluletinah, ki se začnó s 1. dnem julija 1884 ter bodo po tem vselej 1. dne januarja in 1. dne julija vsacega sledečega leta dospevale, in katerim je iznos — s pridržkom obračuna in izravnanja o plačevanju poslednje poluletine — odmerjati s $\frac{5}{10}$ odstotka gori po cifri določene maksimalne vsote. Od te vsote prihaja na Moravsko 2,300.000 gld.

Člen IV.

V členu II imenovani železnocestni kosi izvedó se dalje samo pod tem uvetom, da novčna vrednost od dotičnikov v obvezni obliki kot prispevek zagotovljenih dajatev ali storitev, katerih ni vračunati v deželne prispevke (člen III) in kamer spada sosebnost odstop zemljišča brezodplaten ali za znižano trdno ceno, dajanje gradiva, prevzete dela ali drugih kakeršnih koli storitev železnocestnemu delu v prid, doseže tist iznos, za katerega vlada na temelji razprave izvedene na samem mestu spozná, da je v to primeren z ozirom na storitveno sposobnost dotičnikov in na koristi, katere jim bode dodelana železnica dajala.

V oziru na železnocestne kose, navedene v členu II pod črkami *a*), *c*) in *d*), odmerja se s tem zgornji iznos na 213.000 gld., 75.000 gld. in 130.000 gld.

Člen V.

Ko se v členu III in IV ustanovljeni uveti izpolnijo, treba bode najpred začeti delo v členu II pod črkami *a*), *b*) in *e*) imenovanih železnocestnih kosov.

Z delom ostalih kosov v členu II pod *c*) in *d*) bode z ozirom na količino storitev, ki so jih dotičniki gledé istih zagotovili, postopati takó, da se morata ta kosa železnična izročiti v promet, predno poteče pet let, računeč od 1. dne januarja 1884.

Določiti, do kdaj bodi izdelan v členu II pod *f*) imenovani železnocestni kos, pridržano je poznejši postavi, katera je v poslednjem odstavku člena II omenjena.

Člen VI.

V dopolnitev tehničnih pripravljalnih del za železnocestne v členu II imenovane kose, sosebnost pa v to, da se sestavi podrobni projekt, dovoljuje se vladi za leto 1883 100.000 gld. kredita, ki se, — ko bi do konca marcija 1884 ne pošel popolnem, — bode smel še do konca marcija 1885 uporabljati, a v tem slučaju bode se štel takó, kakor da bi bil v preudarku za leto 1884 dovoljen, torej ga bode zaračunati za službo tega poslednjic rečenega leta.

Iznosi potrebovani za dovoljeni kredit naj se vzamejo za zdaj iz novcev, kar jih ima blagajnica, a v kolikor bi se to ne smelo, naj se dobavijo z visečim

dolgom ter o svojem času poplačajo iz tega, kar donese definitivna kreditna operacija, ki se napravi za ta železnocestna dela.

Člen VII.

Gledé železnocestnih kosov, ki jih je narediti po členu II, dodeljuje se oproščenje od štempljev in pristojbin za vse pogodbe, vloge in listine v nakup zemljišča, za delo in za opravo železnice, kakor tudi od presnemščine, kar se je nabere pri nakupu zemljišča.

Člen VIII.

Po železnocestnih kosih, kateri se po tej postavi napravijo ob državnem trošku, naj državna uprava na svojo roko vožnjo vrši ter se vršba ta samo na temelji postave, katero bi o tem bilo izdati, sme na kakega zasebnika ali na kako družbo predjati.

Člen IX.

V oziru na obstoječe železnocestne kose, kateri padajo v skupno mer, povedano v členu I, narediti je z udeleženi železnocestnimi upravami dogovor, s katerim se soporaba rečenih železnocestnih kosov dodeljuje državni upravi takó, da bode le-ta imela pravico, sama ustanavlja tarifo, cele vlake ali pa posamične vozove po ónih železnocestnih kosih za plačilo neke trdne odškodnine odpravljati ali odpravljati dajati. Ako se takšen dogovor ne ukrene, sme se dodelitev te soporabe kot stvarna pravica razvojlilnim potem pozahtevati

Na postopek, katerega se bode držati, in tudi na izračun te odškodnine uporabljajo se določila postave od 18. februarja 1878 (Drž. zak. št. 30), o razvojitvi zarad naprave železnic in dotične delovršbe, s to mero, da naj predmet razvojitve (razlastitve) ustanavlja politično deželno oblastvo, v področji katerega leži soporabljeni se imajoči železnocestni kos, in da je za ustanavljanje odškodnine pristojen sodni dvor prve stopinje v tistem mestu, kjer ima imenovano deželno oblastvo svoj sedež.

Odškodnina naj obstoji v letnini, ki jo bode za čas soporabe vsako leto podjednišvu soporabljané železnice plačevati. Ta letnina naj se odmerja najmanj s tistim iznosom, kateri se podá po razmeru deleža železnice soporabnice, katerega se lastí pri skupni vozni storitvi, zvršeni v dotičnem letu na soporabljanem železnocestnem kosu, ako se računu v podlogo denejo troški soporabljané železnice, ki jih ona sama ima za svoje v vkupni vršbi opravljene storitve, in pa s $5 \frac{1}{16}$ odstotki izračunjena letna potrebščina za obresti in za odplačilo glavnice potrošene v napravo soporabljanega železnocestnega kosa.

Člen X.

V oziru na vsako izmed naslednjih železnocestnih kril, ki naj se izvedó kot lokalne železnice, namreč:

- a) Stanjkov-Goršev Tyn;
- b) Brežnica Blatna;
- c) Nemški Brod-Gumpolec;
- d) Henrikov Gradec-Nova Bistrica;
- e) Benešev-Vlašim;
- f) Brežnica-Blatna-Strakonice;

g) Strakonice-Volynja-Vinterberg;

h) Zálnava-Linec —

sme se, ako izvedenja istih dotičniki, odnosno njihove kot prispevek zagotovljene storitve do dobrega ne omogočijo, v dobavo tega, kar bi še manjkalo, dodeliti prispevek iz državnih sredstev ali kaka druga finančialna podpora. Iznos te podpore in njene druge načine določi posebna postava v vsakem posamičnem slučaju.

Člen XI.

Ta postava pride v moč tist dan, katerega se razglasi.

Nje izvršitev je naročena ministru za trgovino in finančnemu ministru.

V Budim-Pešti, dne 25. novembra 1883.

Franc Jožef s. r.

Taaffe s. r.

Dunajewski s. r.

Pino s. r.

174.

Ukaz skupnega ministerstva od 9. decembra 1883,

s katerim se preklicujejo izimne naredbe, na temelji zakona od 5. maja 1869 (Drž. zak. št. 66) ukrenjene za okoliša okrajnih glavarstev Metkoviškega in Dobrovskega.

Z ukazom skupnega ministerstva od 6. marcija 1882 (Drž. zak. št. 26) bilo je na temelji zakona od 5. maja 1869 (Drž. zak. št. 66) za okoliše okrajnih glavarstev Kotorskega, Metkoviškega in Dobrovskega ukrenjeno, naj se časno odzame moč členom 8, 9, 10, 12 in 13 državnega osnovnega zakona o občnih pravicah državljanov od 21. decembra 1867 (Drž. zak. št. 142). Le-ta ukrep preklicuje se s tem vsled odobrenega na najvišem mestu sklepa skupnega ministerstva v oziru na politična okraja Metkoviški in Dobrovški.

Ta ukaz stopi v moč tist dan, katerega bode razglašen.

Taaffe s. r.

Ziemiałkowski s. r.

Falkenhayn s. r.

Pražák s. r.

Conrad s. r.

Welsersheimb s. r.

Dunajewski s. r.

Pino s. r.